

Marian Płachecki, Stefan Treugutt

"Ziemia utracona. Refleksje o stosunku Kazimierza Wyki do romantyzmu", Stefan Treugutt, "Pamiętnik Literacki" z.1 (1977) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 20/3 (65), 189

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ TREUGUTT Stefan: Ziemia utracona. Refleksja o stosunku Kazimierza Wyki do romantyzmu. "Pamiętnik Literacki" 1977 z. 1 s. 5-18.

Postawę badawczą Wyki określało z jednej strony ujęcie generacyjne zjawisk kultury, z drugiej – godzenie ról historyka i krytyka literatury. Krytyk przyjmował, iż na historycznej tożsamości dzieła waży nie tylko pokoleniowa przynależność twórcy, lecz także pokoleniowe wyznaczniki recepcji. Stąd refleksja nad pisarzami romantyzmu była dla uczonego zawsze sposobem identyfikowania problemów własnego pokolenia. Już artykuł "Perspektywy młodości" (1935) podnosi konieczność przewartościowania tradycji romantycznej w warunkach odzyskanej państwowości polskiej. Romantyzm jako całościowa, zwarta odpowiedź na pytanie o stosunek jednostki do zbiorowości, do ojczyzny i państwa, do kultury wreszcie – był dla Wyki "ziemią utraconą". Pozostały dlań żywe dzieła pisarzy związanych z epoką polemicznie, nie dających się jednoznacznie zlokalizować w jej prądach: Norwida, Fredry, Garczyńskiego.

BP/65/50

M. P.

/II/ TRZYNADŁOWSKI Jan: Wyznaczniki formalne gatunków prasowych. "Acta Universitatis Wratislaviensis". Nr 298. Prace Literackie XVIII, Wrocław 1976, s. 131-133.

Rozważania szczegółowe na temat wyznaczników formalnych gatunków prasowych poprzedza wstęp teoretyczny, w którym autor próbuje sprecyzować znaczenie terminów: "gatunek prasowy", "prasa". W dalszej części artykułu wyodrębnia trzy kategorie wyznaczników form czasopiśmienniczych: wyznaczniki instrumentalne (jak lokalizacja informacji, typ czcionki, układ tekstu); wyznaczniki formalne (rubryka, dział, geneza tekstu); wyznaczniki strukturalne (zbiór prawidłowości rządzących daną formą piśmienniczą).

BP/65/51

M. M.